

Asia: VN/489/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi perusopetuslain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja lukiolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Keskeiset kannat:

Pidämme kiusaamiseen puuttumista tärkeänä. Ilmiö on valitettavan yleinen myös ammatillisessa koulutuksessa.

Esitetyt toimenpiteet ovat pääosin toimivia, mutta ammatillisen koulutuksen erityispiirteet jäävät jossain määrin huomiotta

Tarkemmat huomiot

Opetuksen epäämistä koskevaa sääntelyä koskevat muutokset ovat nähdäksemme perusteltuja ja kannatettavia ammatillisen koulutuksen osalta. On hyvä, että oppivelvollisuuden laajentuessa tiettyjä säädöksiä yhtenäistetään. Pidämme erittäin hyvänä sitä, että epäämisen aikana on järjestettävä mahdollisuus keskustella psykologin tai kuraattorin kanssa.

Opettajan tai rehtorin velvollisuus ilmoittaa oppilaitoksessa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta on kannatettava. Parempi tiedonkulku edistää sitä, että asioihin puututaan ajoissa.

Amisbarometri 2019:n perusteella 16% vastaajista oli kokenut satunnaisesti ja n. 3% usein kiusaamista toisten opiskelijoiden tekemänä. Nuorilla vastaajilla kiusaamisen kokemus oli hieman yleisempää kuin vanhemmilla. On erityisen ikävää, että jopa 10% vastasi olleensa satunnaisesti opettajan kiusaamisen kohteena ja n. 2% usein. Opettajan tekemään kiusaamisen nyt esitetyt muutokset eivät puutu ja siihen tulisi löytää muita keinoja ja väyliä. Samoin ammatillista

koulutusta koskevan lain 94 § muutos koskee vain opiskelijan velvollisuuksia, vaikka kaikki kiusaaminen ei opiskelijoiden tekemää olekaan.

Toinen erityisesti ammatillisia opiskelijoita koskeva piirre kiusaamisessa on sen tapahtuminen työelämässä tapahtuvan oppimisen yhteydessä. Työpaikoilla tapahtuva kiusaaminen jää helpommin piiloon, kun oppilaitoksen puitteet ja säännöt ovat kauempana. Monesti sekä opiskelija että myös oppilaitos on riippuvainen kyseisen työpaikan tarjoamista työssäoppimisen paikoista, mikä nostaa kynnystä puuttua kiusaamiseen vaikka siitä oppilaitokseen raportoitaisiinkin. Tähän ilmiöön tulisi silti reagoida nykyistä paremmin. Opettajille olisi hyvä antaa työkaluja, joilla he voivat päästä kiinni työpaikalla tapahtuvaan kiusaamiseen ja toisaalta opiskelijoita tulisi tukea nykyistä enemmän, jotta he osaavat ja uskaltavat puuttua, jos heitä kiusataan ja jotta he tunnistavat oikeutensa paremmin.

Lain ammatillisesta koulutuksesta pykäliin 85, 88 ja 93 esitetyt muutokset ovat nähdäksemme perusteltuja.

Tujula Matti
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry